HELSINGIN JUUTALAINEN SEURAKUNTA

JUDISKA FÖRSAMLINGEN I HELSINGFORS

JEWISH COMMUNITY OF HELSINKI

sekä

TURUN JUUTALAINEN SEURAKUNTA

TURVALLISUUS YLLÄPITOSUUNNITELMA VUODESTA 2024 ALKAEN

2024 (5784 - 5785)

Eduskunnan sivistys- ja tiedejaosto

Viite: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024

Helsingin juutalaisen seurakunnan ja Turun juutalaisen seurakunnan lausunto valtion talousarvioesitykseen: Seurakunnan turvallisuus ja sen turvaamiseen tarvittavat resurssit

Helsingin juutalainen seurakunta yhdessä Turun juutalaisen seurakunnan kanssa kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Suomen juutalaisyhteisön turvallisuuteen liittyvässä asiassa valtion vuoden 2024 talousarvion käsittelyä varten. Lisäksi kiitämme myönnetystä valtionavusta edelliselle budjettivuodelle, joka ratkaistiin valtiovarainvaliokunnan päätöksellä joulukuussa 2022. Myös vuosina 2020 ja 2021 eduskunta teki päätöksen kulujen täysimääräisestä korvaamisesta. Valtiovarainvaliokunta lausui, että asiaa ei voida pitkällä tähtäimellä ratkaista vuosi kerrallaan voimassa olevalla rahoituksella.

Kysymys on Helsingin juutalaisen seurakunnan sekä Turun juutalaisen seurakunnan turvallisuuden varmistamisesta tulevana vuonna. Seurakunnissamme on noin 2000 jäsentä.

Helsingin synagogan lähellä asuu satoja muita asukkaita ja siellä on vilkas hotelli ja liikennesolmu. Seurakunnan yhteydessä toimivat myös koulu ja päiväkoti. Syksyllä aiemmin rauhallinen katu avattiin läpiajolle väliaikaisesti, vuoteen 2027 saakka, mikä lisäsi liikennettä ja siten hankaloitti valvontaa.

Turun seurakunnan tilat sijaitsevat ydinkeskustan tuntumassa lähellä kaukoliikenteen linja-autoasemaa ja koostuvat synagogarakennuksesta ja sitä ympäröivästä aidatusta pihasta. Synagogarakennus on suojeltu museoviraston päätöksellä. Seurakunnan jäsenistä suurin osa on iältään yli 70-vuotiaita, mikä rajoittaa jäsenten vapaaehtoistoimintaa turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Kummallakin seurakunnalla on lisäksi hautausmaat kappeleineen eri puolilla kaupunkeja, mikä lisää ilkivallan mahdollisuutta ja teknisen valvonnan tarvetta. Uhkien vuoksi seurakuntien tiloissa voidaan toimia ainoastaan vartioituna aikana, joten seurakunnat ovat joutuneet rajoittamaan toimintaansa varojen puutteessa.

Antisemitistisen toiminnan valitettava lisääntyminen on pakottanut panostamaan voimakkaasti turvallisuustoimenpiteisiin. Vahingontekoja on tapahtunut: Turun synagoga sotkettiin punaisella maalilla ja hautausmailla on kaadettu kiviä. Lokakuussa puhjennut konflikti Lähi-idässä on edellyttänyt seurakuntia lisäämään turvatoimia, sillä vihamielisyydet juutalaisia kohtaan ovat lisääntyneet myös Suomessa.

Yleisen turvallisuuden ja uskonnollisten vähemmistöjen aseman turvaamisen itseisarvoisuuden lisäksi EU-säännöstö velvoittaa Suomea toimintaan asiassa. EU:ssa on tehty myös Suomea velvoittava päätös juutalaisten seurakuntien turvallisuuskustannusten rahoittamisesta valtion varoista. Yhdenvertaisuustiedonannon perusteella Suomen hallitus onkin päättänyt kohdentaa valtion talousarviossa varoja mm. juutalaisseurakuntien turvallisuuteen vuosittain kolmen vuoden ajan.

Aikaisempina vuosina saadun valtion rahoituksen turvin Helsingin seurakunta on pystynyt, turvatakseen perustuslaissa säädetyn uskonnonvapauden toteutumisen, lisäämään aukioloaikoja sekä lisäämään mahdollisuuksia päiväkotilapsille ja koulun oppilaille liikkua seurakuntakeskuksen ulkopuolella normaalina päiväkoti-/koulupäivinä. Tämän lisäksi seurakunnan nuorisotyön edellytykset ovat parantuneet vartiointiresurssien lisääntyessä. Toivomme, että tätä kehitystä voidaan jatkaa.

Turun synagogan turvallisuusvalvonta on pääosin vapaaehtoisvoimien varassa, seurakunnan ulkopuoliset henkilöt ovat auttaneet korvauksetta. Suurten juhlapyhien aikana turvallisuuspalvelut on hankittu vartiointipalveluyrityksiltä. Turvallisuuden on kuitenkin oltava ennaltaehkäisevää, suunnitelmallista toimintaa eikä sitä voi tehokkaasti tehdä vapaaehtoisvoimin ilman asiantuntemusta.

Pelkästään Helsingin juutalaisen seurakunnan koulun, päiväkodin ja seurakuntalaisten uskonnon harjoittamisen vähimmäisturvan toteuttaminen aiheuttaa nykyisissä olosuhteissa n. 300 000 euron vuosittaiset kustannukset. Kulut koostuvat pääosin turvallisuushenkilöstön palkkaamisesta sekä teknisen laitteiston hankinnasta ja ylläpidosta. Tämän lisäksi investointitarpeemme on 100 000–200 000 euroa vuosittain kiinteistöturvallisuuden parantamiseen (mm. turvaluokitellut ovet).

Turun juutalaisen seurakunnan turvallisuuspalvelut on järjestettävä ennakoivaksi ja suunnitelmalliseksi toiminnaksi. Sapattien, juhlapyhien ja muiden tilaisuuksien ja ryhmien vierailujen vartiointipalvelut kameroiden etävalvontoineen on hankittava luotettavalta ulkopuoliselta toimijalta tai rekrytoitava ja koulutettava oma henkilöstö. Näiden perustoimintojen ylläpitäminen vaatii n. 70 000 euroa vuosittain. Lisäksi hautausmaan ja synagogan turvalaitteisiin ja järjestelmiin tulee investoida 100 000 –150 000 euroa.

Vuodesta 2019 on joka vuosi myönnetty erillinen määräraha. Helsingin juutalainen seurakunta kiittää tästä avustuksesta. Turun juutalainen seurakunta ei ole koskaan saanut valtiolta tukea turvallisuuden ylläpitämineen. Olemme tyytyväisiä, että hallitus on budjettiesityksessään esittänyt määrärahaa juutalaisseurakunnille ainakin kolmeksi vuodeksi.

Viitteet: Aiemmat eduskunnan päätökset määrärahasta turvallisuuteen
Euroopan neuvoston päätös 15213/2018
Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa
Helsingin juutalaisen seurakunnan ja Turun juutalaisen seurakunnan turvallisuuden talousarviot 2024

Turvallisuuskulut 2024	**Helsinki**	**Turku**
Henkilöstökulut	248 265	
Matkat	10 000	
Tarvikkeet	10 000	8 300
Kiinteistökulut	34 775	2 000
Tietoliikenne/hälytys	12 150	5 000
Hallinto	30 000	2 000
Turvallisuuspalvelut		50 000
Kiinteät kulut yhteensä	**345 190**	**67 300**
Investoinnit turvallisuuteen 2024		
Laajennusosan ikkunat, turvaovet, lukitus, evakuointijärjestelmän laajennus	100 000	
Kameroiden päivitys	50 000	
Turvaovien ja -ikkunoiden asennus, kameravalvonnan lisäys		87 000
Investoinnit yhteensä 2024	**150 000**	**87 000**

Helsingissä 7. marraskuuta 2023

Anne Pursiainen	Yaron Nadbornik	Harry Serlo
Talous- ja hallintopäällikkö	Puheenjohtaja	Puheenjohtaja
Helsinki	Helsinki	Turku